

„Feriancove dni ‘09“, 26. - 27. 11. 2009, Bratislava

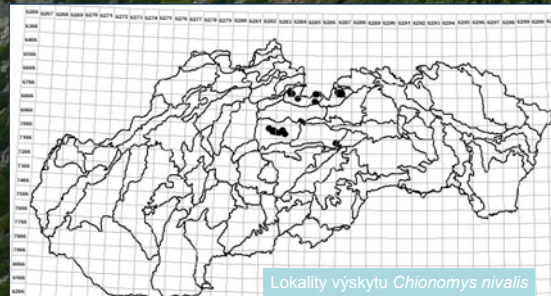
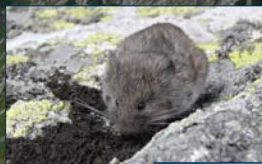
BIOMETRIA SOMATICKÝCH ZNAKOV POPULÁCIE HRABOŠA SNEŽNÉHO (*CHIONOMYS NIVALIS*) DOLINY BIELYCH PLIES (VYSOKÉ TATRY)

Michal Ambros, Ivan Baláž, Martin Lukáč

Štátna ochrana prírody SR, Správa Chránenej krajinej oblasti Ponitrie, Samova 3, 949 01 Nitra, michal.ambros@sopsr.sk
Katedra ekológie a environmentalistiky, Fakulta prírodných vied, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Tr. A. Hlinku 1, 949 74 Nitra, ibalaz@ukf.sk
Výskumný ústav vysokohorskej biológie Žilinskej univerzity, 059 56 Tatranská Javorina 7, martin.lukan@uniza.sk

Dolina Bielych plies

Lokality výskytu *Chionomys nivalis*

Cieľ práce

Cieľom je spracovať prvotné výsledky hodnotenia habitusu (biometria somatických znakov) neskoro letnej až jesennej populácie hraboša snežného tatranského - *Chionomys nivalis mirhanreini* (Schäfer, 1935) z oblasti Doliny Bielych plies (Vysoké Tatry).

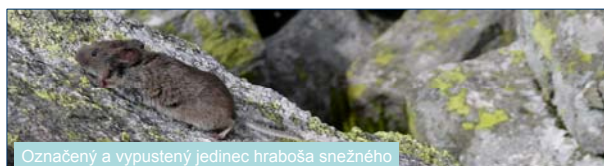
Územie patrí do k. ú. Starý Smokovec (1700 m n. m.) predstavuje morénovitú dolinu, ohraničenú hrebeňmi Kozieho a Jahňacieho štítu a Belianskej kopy – geologicky patrí k Belianskym Tatrám.

Značenie odchytených jedincov

Materiál a metodika

V rámci biometrie somatických znakov boli sledované: hmotnosť tela, dĺžka tela, dĺžka chvosta a dĺžka zadného chodidla. Odchyt hraboša snežného sme realizovali v dvoch termínoch (5 odchytných dní) počas septembra 2009 do živolovných pascí typu Sherman. Ulovených bolo 61 jedincov hraboša snežného v 3 vekových kategóriách (12 juvenilných, 20 subadultných a 29 adultných), 31 samíc a 30 samcov.

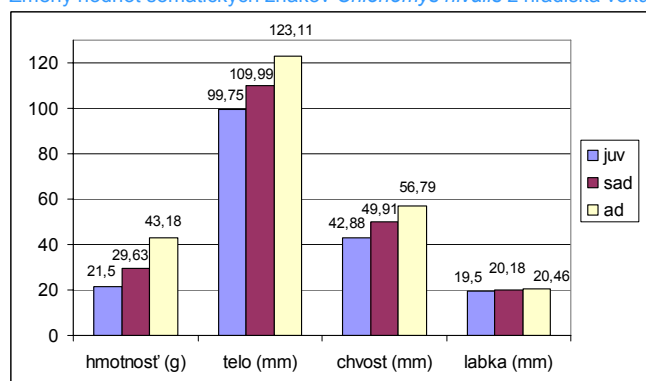

Označený a vypustený jedinec hraboša snežného

Výsledky

V rámci subadultnej a adultnej vekovej kategórie dosahovali samce vyššie hodnoty somatických znakov ako samice (rozdíly sú štatisticky nevýznamné). V kategórii juvenilov sme zistili štatisticky nepreukazne vyššie hodnoty sledovaných znakov u samíc. Možno predpokladať vyššie biometrické hodnoty znakov u samíc *Chionomys nivalis* pri narodení, resp. vyššiu rastovú akceleráciu v počiatočnom juvenilnom štádiu a útlm počas nasledujúceho obdobia. Analogicky môžeme predikovať zrýchlenie rastu u samcov v neskorších vývinových štádiách (od subadultného štádia). Najstabilnejším znakom, ktorý sa počas života podstatne nemení, je dĺžka zadného chodidla. Ostatné somatické znaky vekom podstatne narastajú.

Zmeny hodnôt somatických znakov *Chionomys nivalis* z hľadiska veku

Typický biotop petrikolného hraboša snežného

Hodnoty somatických znakov *Chionomys nivalis*

	hmotnosť (g)	dĺžka (mm)		
		telo	chvosta	zadného chodidla
juvenilné jedince				
priemer	21,5	99,75	42,88	19,5
rozpätie	16 - 28	93 - 111	40 - 46	19 - 20
juvenilné samce				
priemer	20,25	97,56	40,25	19,25
rozpätie	16 - 23	93 - 101	40 - 40,5	19 - 19,5
juvenilné samice				
priemer	24	104,13	45,5	19,75
rozpätie	22 - 28	100,5 - 111	45 - 46	19,5 - 20
subadultné jedince				
priemer	29,63	109,99	49,91	20,18
rozpätie	24,5 - 39	99 - 123	44 - 55	19,5 - 21
subadultné samce				
priemer	29,94	111,93	50,7	20,4
rozpätie	24,5 - 39	99 - 123	44 - 55	19,5 - 21
subadultné samice				
priemer	29,36	108,41	49,25	20
rozpätie	24,5 - 35	105 - 111	45 - 54,5	19,5 - 21
adultné jedince				
priemer	43,18	123,11	56,79	20,46
rozpätie	32 - 55	112 - 138	48 - 66,5	19,5 - 22
adultné samce				
priemer	43,23	123,2	57,5	20,88
rozpätie	35 - 55	112 - 138	51 - 61	19,5 - 22
adultné samice				
priemer	43,13	123	56,44	20,25
rozpätie	32 - 53	112 - 134	48 - 66,5	19,5 - 21

